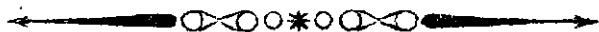

IV. T ó l d a l é k.

Költ September 3 - d.k napján. 18c5.

Magyar Ország.

Száradok tölték el, hogy ezen Nemes Bánya Nagy Bánya városának kedves Magyar Hazánk Nádor Ispányát a' maga kebelébe tisztelni szerencséje nem lehetett. E' folyó esztendő és ennek Szent Jakab havának 21-ik napja volt az a' régen ohajtott, és különös örverdezéssel innepeltetett nap, a' midőn kedves Magyar Hazánk' Nádor Ispánnya a' Felséges Auszriai Fő Hertzeg *Jósef*, ezen Tekint. Nemes Szatthmár Vármegyén keresztül utazván, a' fellyebb meg mondott Sz. Jakab havának 21-ik napján, reggel 6 órakor *Sárközről*, nevezetesen pedig Méltóságos Hajnáskeői Báró *Vétsey Miklos* ő Nagyságától megindulván, délután egy óra tájba ezen Nemes Városba, az ő Hertzegsége Felséges személyét látni kívánó örvendező Sokaság között meg érkezett. E' ritka és Felséges útaxó Vendég miképpen fogadtatott legyen, és az eránt a' Tek. Nemes Tanáts, 's Nemes választott közönség által minémü előre való rendelések, és intézetek tétettek, méltó, hogy örök emlékezetül irásba hagyattassék, és a' Nemes Város Jegyző könyvébe feljegyeztetvén, a' késői maradáokra is által bot áttassék, mellyeknek sorai e' képpen következnek :

Ezer nyóltz száz ötödik esztendőben, Szent Jakab havának 21-d.k napján az előre esztetaliter bortsátott két rendbéli tudósítások szerént Nádor Ispány ő Hertzegsége *Sárközről* Nagy Bánya vá-

rossza felé meg indulván, a' város határa szélibe, úgymint a' Borpatakba ő Hertzegsége eleibe ki ment a' Tek. Bánya Fő Tiszttség Inspectorá Meltóságos Szeleczy János Ur a' több vele lévő Bánya Fő Tiszttség Assessoraival, a' Nemes Város részéről pedig Fő Notarius Szödényi Márton, és Ordinarius Fiscalis Lavicska György Urak kiküldetettek. E' felett ő Hertzegségének a' városba leendő bevezetésére egy Fő, és egy All-Vezér vezérlesek alatt 36 személylekből álló Lovas sereg ki rendeltetett, kik is név szerént így következnek: —

Fő vezér Maholányi István Ur Nemes Város All-Jegyzője.

All-Vezér, Makrai Ferentz Ur Nemes Város rendő szerént való Seb Orvossa.

Zászlótartó, Iffiabb Lázár Márton.

Káplár, Laki János.

Köz rendű Lovas Polgárok, és Lakosok.

Surányi Nagy Pál,

Simonffy Sámuel,

Kerekes János,

Kotsi János,

Fülei József,

Kováts József,

Hartman Márton,

Makrai József,

Marthi József,

Buttkai István,

Kádas József,

Kadas György,

Csegöldi István,

Treger János,

Vajai József,

Toth Pál,
 Szabó István,
 Braun Zsigmond,
 Geller József,
 Tothfalusi István
 Kerekes Lajos,
 Tompai Nagy József,
 Debretzeni Sámuel,
 Ladányi István,
 Dávid Ferentz,
 Litzkai Mihály,
 Virág András,
 Halász József,
 Szalontai Mihály,
 Schuba István,
 Dicszegi József,
 Debretzeni János,
 Lukács János.

Nádor Ispány ő Hertzegsége délután egy óra tájba Miftothfaluból sebes jövéssel a' maga úti társaival, úgymint Mélt. Gróf Szapáry ő Excellentiájáva', Mélt. Gróf Cziráky Antal, Gróf Klobuszky, Báró Barkótzsi József, Méltóságos Personalis Semsei András ő Nagyságokkal, és ő Hertzegségét követő úri kesérőivel úgymint: Méltóságos Hajnátskeői Báró Vétsei Miklós Tek. Nemes Szatthmár Vármegye Fő Ispánnya ő Nagyságával, Tek. Kende Pál Ur a' most tiszelt Vármegye Ordinarius Vice Ispánnyával, és Szolgabirájával Nemzetes és Vitézlő Darvai Gábor Urral, nem különben Tek. Nemes Kővár vidéke részéről Tek. Sarmasághi István, és Váradi Ferentz Urakkal a' város határába meg érkezvén, a' Borpaták vizén lévő hid főnél a' Bányabéli Fő Tifztség, és a'

Nemes Város Deputatusi két rendbe átván ő Hercegsége közöttök el kotsizott, hanem mint egy hat lépésnire meg állapodván, mind két részről a' hintójához közelitvén rövid közföntéssel elfogadtatott, mellynek végzése után a' polgári lovas sereg meg indulván ő Hertzegsége, és ő Hertzegségét kísérő 12 kotsik leg sebessebb kotsizással a' városba bé érkeztek, a' holott is a' városon kívül a' Vankai és Sarmasághi Urak kertjeik között két felől az Ország útja mellett állottak a' Bányászok Bányász öltözetbe, és égő bányász métszekkel, és muzsika zengéssel; ezek után állottak a' nem Czéhes mester emberek, és minden mesteresség nélkül lévő polgárok, és lakosok két zárlóval. A' város hid útjai kapuja előtt a' hidon állott a' városi Nemes Tanács, a' holott is ő Hertzegségét a' város Fő Birája Nemzetes és Vízlelő Maholányi Ferentz Ur rövid, de fontos közföntéssel beneventálta. A' Nemes Tanácsot követte a' minden vallásbeli Tisztelendő Papság, úgymint a' Nemes város Parochusfa két káplánnyaival, a' Minor tak Szerzetebéli atyák, az egyesült Görög Ritusu Parochus, a' Helvetica, és Augustana Vallást tartó Prélíkátorok. A' Tisztelendő Papság után állottak a' Nemes Választott eskütt közösség tagjai, kiket követtek a' Czéhes mester emberek, a' Vándorló legényekkel. Ezek után helybeztettek huszon négy modoffon, és ezen különös alkalnatoffighozképeft különös pompával felkélzött korszorus Szüzek. Mindjárt ezek mellett minden vallásbeli Professzorok, és Tanítók, a' tanulókkal, és Oskola gyermekekkel; ezek után állottak a' leány Oskolai Tanítók, a' modoffon fel öltözött, gyenge tanuló leánykákkal; illy szép rendel ki álli.

zött örvendező sereg között a városnak zöld ágakkal kirakott, és zöldfüvel bé hintetett piatzán keresztül Palatinus ő Hertzegsége sok számtalan Vivat! Vivat! Vivat! kiáltások között a Nemes város Fekete Sas nevezetű fogadójához eljutott, a holott is a Fő Biró Ur által a hintójából le vétetvén a ki rendelt szobájába a fogadó felső emeletébe felvezettetett, és a vele lévő Méltóságok is ki ki a rendelt szállására bé szállott.

Felsőleges Nádor Ispány ő Hertzegsége meg érkezése után mindjárt szabad bé menetelt engedett magához elsőben is Tek. Nemes Máramaros Vármegye Fő Ispányának Mélt. Gróf Haller József ő Excellentiájának, és a vele lévő Vármegye béli Tiszt Uraknak, azután a Nemes város Tanácsának, a kikkel is vele született kegyefféggel, és kedves tekintettel rövideden beszélt. A Nemes Tanácsot követték a Tek. Bánya Fő Tíztség tisztjei feles számmal.

A szabad bé menetel után ő Hertzegsége ebédhez ülván, minekutánna azt el végezte, azonnal a vele utazó Méltóságokkal Alsó Fernezelyre ki kotszott, és a kohokat, 's egyéb értzek olvasztásához tartozó dolgokat meg tekintvén vissza tért Nagy Bányára, 's azonnal a pénzverő házat megjárta, nevezetess a példázó mülhelybe, maga Felsőleges kezeivel két aranyokat példázott. Innen ment a Parochiale templomba, itt is mindeket körül nézvén kijött, és egyenesen ment a Város házához, a hol a város leveles tárját meg nézte, és a Városnak némelly régi szabadtság leveleit fel olvastatta, és maga is olvasni méltoztatott. Továbbá a tömlötzöket és rab házakat meg vizsgálta, mellyeknek megnézések után ő Hertzeg-

sége, a' ki rendelt szállására vissza tért, mentében mindenkor a' Város Fő Birájával" beszélgetően.

Eftvéli kilentz óra után az egész Város, különösen pedig a' város piatza, és a' Város háza ö Hertzegsége tiszteletére illumináltatott, mellynek közepében ezen az esztendő számját ki fejező irás volt megvilagosítva:

Iosephe!

stIrpIs tVæ regIæ
tIbI pRImo IngreDIentI
Vt VIVas rIVVLInI
preCantVr CIVes.

Másodnap, úgymint Sz. Jakab havának 22-ik napján reggeli hat órakor ö Hertzegsége az egybe sereglett örvendező sokaság sok izbéli vivat! kiáltásai között 9 városi polgárok és egy vezér elöl lovagolván, és a' város részéről Fő Biró, Fő Notarius, és Ordinarius Fiscalis Urak által kísértetvén Felső Bánya felé utazott.

Az ö Hertzegsége leg illendőbbben lehető elfogadása eránt tétetett intézetek szerént, a' szállásoknak elrendelése volt bizattatva Senator Kerekes Sámuel, és Eskütt polgár Lang Márton Urakra: az alztalhoz megkivántató élelemnek megszerzése, és az arra való felvigyázás Nemes Város Fő Camerariussa Urbanitzky János Urra, a' ki is mindeneket olly buzgó serénységgel megszerzett, és elő szolgáltattott, hogy gondos felvigyázásába mindenek megelégedéft találtak. Az italoknak ki szolgáltattása Sub-Camerarius Vásárhelyi János Urra lévén bizattatva, a' maga felvigyázását hasonló serénységgel folytatta.

Ö Hertzegségének a' Városba való be jövelekor tétetett pompának el rendelése a' Nemes

Tanátsnak és Nemes választott eskütt közönségnek
előre bocsátott intézetei mellett Fő Biró Mahalá-
nyi Ferencz Urra bizattatott.

Tanta fuit populi Palatinum conspicientis
Lætitia, & fastis merito notanda voluptas.

Præsenti quot quot fuerat is Sæcula; palmam
Cedite, Josepho quia vos caruisse refertur.

* * *

Örvendező Versek.

Nagy Kunság! nagyobb a' szerentséd magadnál
Melyet, nem is tudom hogy most miért adnál
Mert a' kit tiszteltél, eddig csak szivedben
Méltoztatott jöni, most a' kebeledben.

Josef ez? Felséges Urunkal egy Testvér
A' kit, Hazánk, Nádor Ispánnyanak esmér
Emely hát Oszlopot Nagy Tiszteletére
Vágasd fel ezeket, emlékezetére:

Itt volt *Josef*? kinek ditső Hatalmától,
Függ a' Jászság, Kunság, mint Fő Birájától
Ezer nyoltz száz után, ötben mikor irtak
A' Nagy Kunok, ennek, itten udvaroltak,
P. J.

Leg felségesb nádor Ispány, és fő bíránk
Méltoztassál Lenni, nálunk is, 's tekints ránk,
t. i. *Halason*.

* * *

Papiros Kereskedés eránt valo Tudósítás.

Az alább - irt kötelességének tartja közön-
ges hírré tenni, hogy az ő kereskedő báltja va-
lamint a' Pesti Vásár' alkalmatosságával, úgy más

időkben is felkeresendő léfzen az Új városban, a Vásár piatzon, mindjárt az úgy nevezett *Marokkaner* mellett, Nro. 97, ezentzím alatt: *Az arany Sasnúl*; mellyet mostanában felnyitott, és már e' következő jószágokat bootsát árúba:

Mindenféle Magyar, Morva, Tsch-Országi, nagy és kitsiny Concept, Kantzelláriabéli, finom, közönséges, Hollandiai Posta; Középszemű Regál; Londoni Velin; finom legyező; Kótának való lineázott, lineázatlan; Kártya; Tarka, aranyos, ezüftös, fél oldalrúl, és egészen festett tzipra; Prókát, kék, fejer, nagy és kitsiny, boritéknak és fejkötő alá való vastagabb papirosokat: Külömbféle pakoláshoz, könyvkötéshez való kemény Táblákat.

Ezenkívül találatnak nálla az íráshoz megkivántató minden egyéb készületek, és eszközök: Tollszárok, Pecné vágó Kések, Angliai, közönséges Plajbáczok, mindenféle festett otyák, fejer, és baraa Spárga-Madzágok; s. a. t.

Végtére: mostanában árulás végett reá bizatlatott mindenféle Spanyol-viasz néhai híres Peyli József, most pedig annak Vejének Haumer Antalnak által engedtetett, és jobb lábra állított Cs. Kir. priv. Spanyol-viasz' Fábrikájából.

Mind nagyonként, mind apródonként főgondja léfzen a' leg kézlebb, és leg helyesebb szo zálat. Anyival is bizonyossabban ígérheti mind ezeket az alább írt, mivel ő jó féle Józszágot első kézből szerez.

Stegmayer Xaver Ferentz,
Papiros', és az íráshoz megkivántató eszközök Aroffa, Pesten.